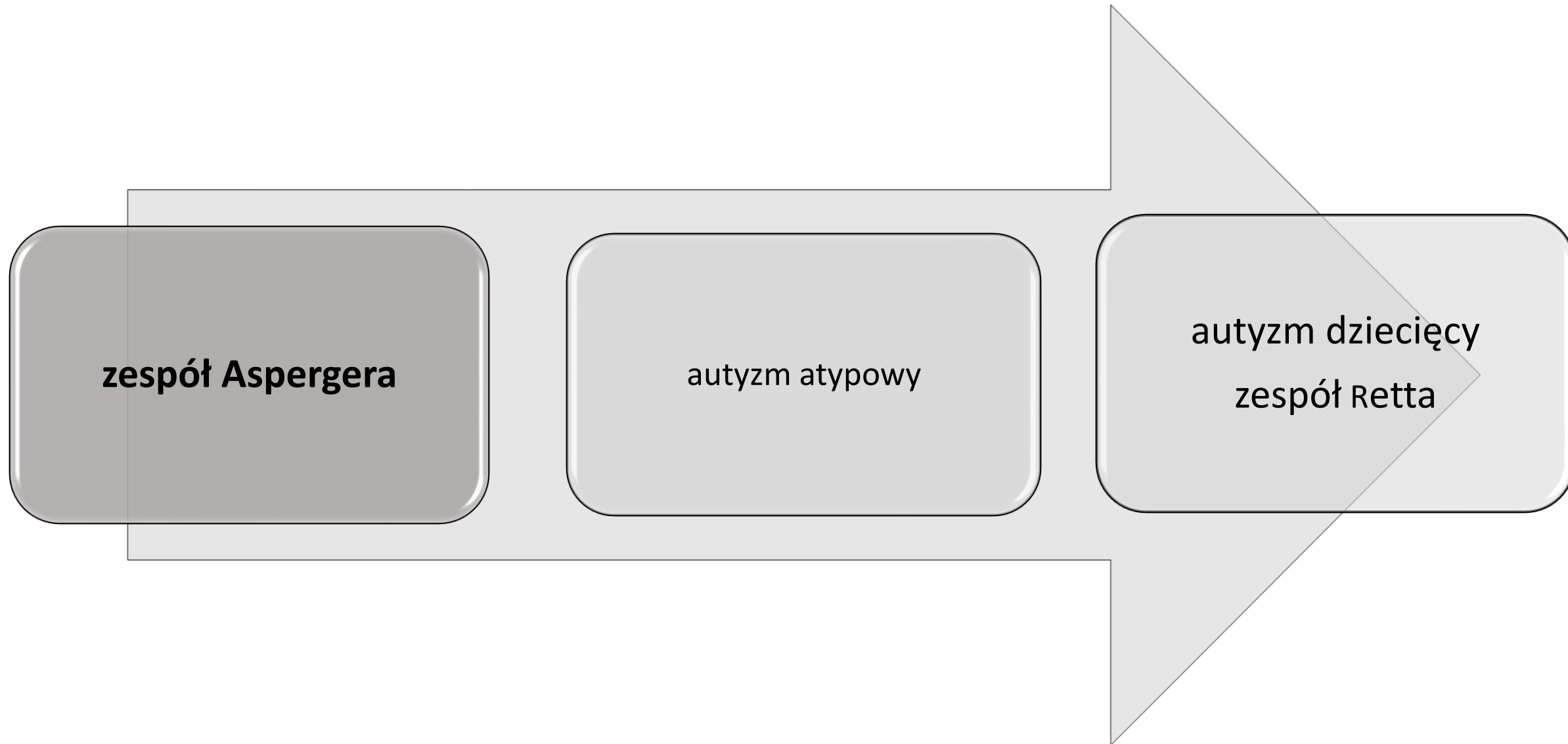

Uczeń z zespołem Aspergera w szkole

Joanna Świątkowska

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem w Poznaniu
ul. Słowackiego 54/56

Spektrum autyzmu - nasilenie zaburzeń

Fakty o zespole Aspergera

To nie choroba.

To zaburzenie ze spektrum autyzmu.

To całościowe
zaburzenie
rozwoju.

Zespół Aspergera
ma się całe życie.

To zaburzenie
funkcjonowania
układu nerwowego.

To zaburzenie
genetyczne.

Czy osoba z zespołem Aspergera jest **wybitnie zdolna?**

Czasami zdarza się, że osoba z zespołem Aspergera posiada **talent**, który pomaga jej osiągać sukcesy naukowe.

Wszystkie osoby z zespołem Aspergera mają **umiejętności tzw. wysepkowe**.

Wszystkie osoby z zespołem Aspergera mają **normę intelektualną**.

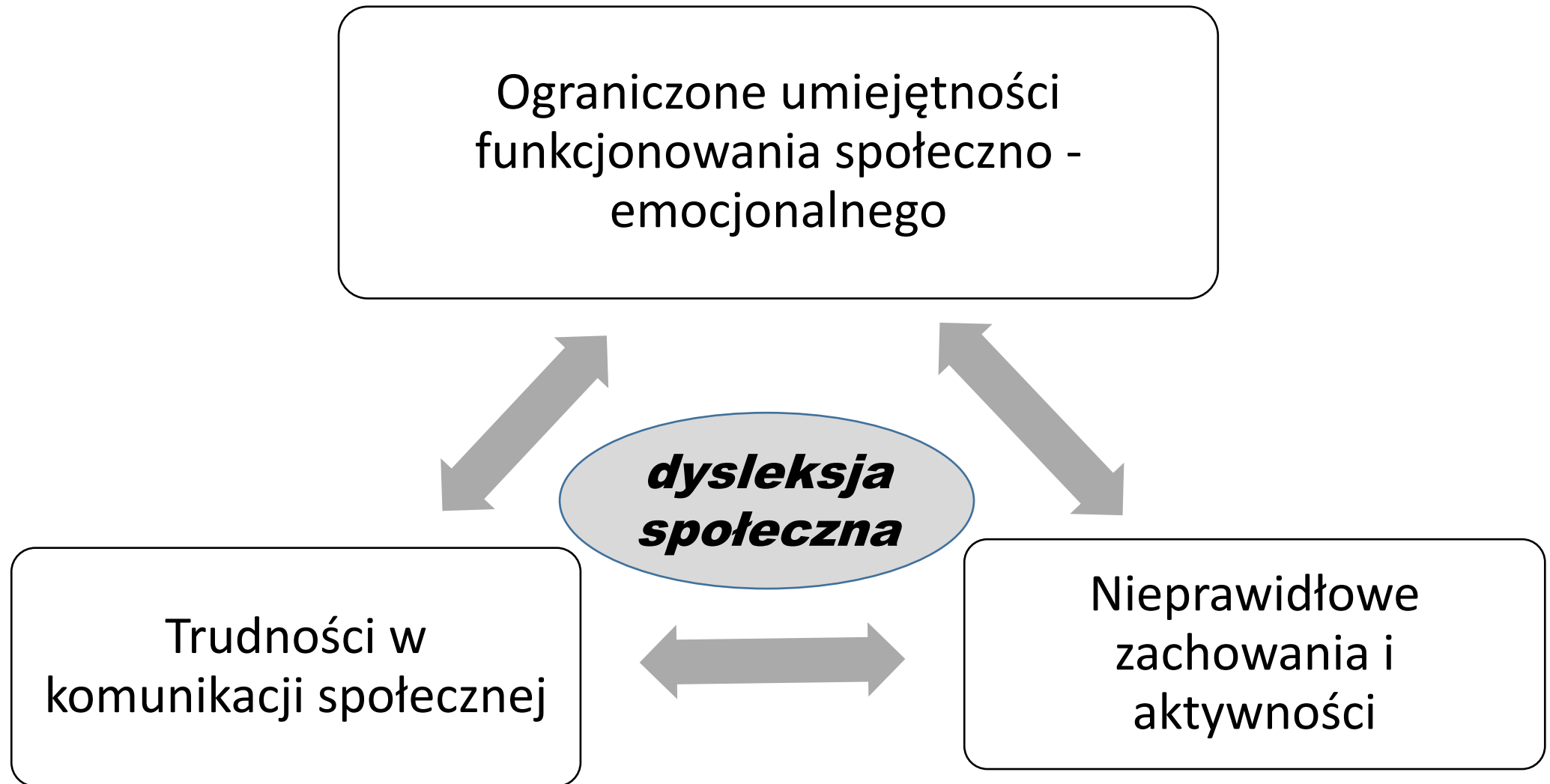
Wszystkie osoby z zespołem Aspergera mają **dobrą pamięć** do wybranych dziedzin nauki.

Atuty i zalety osób z zespołem Aspergera

- dobry intelekt, często powyżej przeciętnej
- dokładność w pracy, w aktywnościach, które preferuje osoba z zespołem Aspergera
- prawdomówność
- świetna pamięć
- talenty, szczególnie do przedmiotów ścisłych

Dlaczego osobom z zespołem Aspergera tak trudno funkcjonować?

Funkcjonowanie społeczno – emocjonalne – typowe trudności

- **Zaburzenia mentalizowania** czyli wczuwania się w stan wiedzy innych ludzi, dostosowywania się do ich emocji i sytuacji w jakiej się znalazły.
- **Problemy z odczytywaniem** z mimiki, gestykulacji, tembru głosu, ruchu ciała w kontekście przeżywanych emocji.
- Trudności z używaniem **mowy ciała i mimiki** odpowiedniej do sytuacji.
- **Ograniczone umiejętności reagowania** na różnorodne sytuacje społeczne, zachowania innych ludzi.
- Ogromny **problem z interpretowaniem sytuacji społecznych**, domyślaniem się motywów działania innych ludzi, obmyślaniem strategii rozwiązywania problemów, rozumieniem ludzkich decyzji.

- Ograniczone umiejętności rozumienia sytuacji faux- pas, żatrobliwych, dwuznacznych

Typowe problemy w komunikacji

- Bardzo **ograniczone umiejętności inicjowania i podtrzymywania** adekwatnych dialogów, szczególnie z rówieśnikami.
- Komunikacja utrudniona przez zaburzoną umiejętność mentalizowania-**nieumiejętność dostosowania się w rozmowie** do wiedzy partnera w komunikacji.
- **Dosłowność rozumienia przekazów słownych**, ograniczone umiejętności rozumienia metafor, żartów słownych, dwuznaczności, gwary młodzieżowej
- **Specyficzna prozodia** wypowiedzi
- Ogromne **problemy z kreatywnością podczas tworzenia wypowiedzi**, brak wyobraźni, umiejętności wczuwania się w sytuacje hipotetyczne wpływa negatywnie na jakość pisania wypracowań

Zainteresowania i aktywności

- Fiksacje na konkretnych wycinkach wiedzy tematach, **mocno ukierunkowane zainteresowania**
- **Zainteresowania nie stanowią wspólnej płaszczyzny porozumienia z rówieśnikami**
- **(!!!) Zaburzenia motywacji (!!!)**
- Problemy w funkcjonowaniu **percepcyjnym**
- Sztywność, zamykanie do **rutyn i mała elastyczność do zmian**
- Niezgrabność ruchowa
- Dziwne zachowania (**autostymulacje i stereotypie**)

Współwystępowanie z innymi zaburzeniami psychicznymi

- Zaburzenia uwagi i aktywności
- Objawy obsesyjno – kompulsyjne
- Tiki
- Zaburzenia nastroju
- Lęki m.in. fobie specyficzne, lęk społeczny
- Zaburzenia snu
- Zaburzenia zachowania

- Ok. 30% dzieci z ASD spełnia kryteria ADHD, kolejne 25% prezentuje objawy kliniczne tego zaburzenia

Jestem Tomasz. Mam zespół Aspergera.

- Spokojny, w szkole „niewidoczny”, „grzeczny uczeń”
- Dobrze się uczy. Wykazuje zainteresowanie przedmiotami ścisłymi, ale ma też łatwość do nauki języków obcych.
- Nie spędza czasu z rówieśnikami, nie rozmawia z nimi, nie interesuje się innymi dziećmi, nie potrafi z nimi współpracować.
- Kolekcjonuje plany miast Polski. Potrafi z pamięci narysować plan Chorzowa lub Kołobrzegu.
- Wolny czas spędza na przeglądaniu stron internetowych w poszukiwaniu nowych rozwiązań komunikacyjnych miast w Polsce.

- Nie robi notatek na lekcjach.
- Przerwy spędza chodząc po korytarzu.
- W ostatnim czasie psychologa szkolnego i wychowawcę zaniepokoił wybuch złości po odwołanych dwóch ostatnich lekcjach spowodowanych chorobą nauczyciela.
- Rodziców martwi wybiórcza, monotonna dieta i sztywność w codziennym życiu. Tomasz narzuca rodzinie swoje rytuały, np. gaszenie świateł w domu o godzinie 22 lub zakaz jedzenia przy nim bananów, bo nieakceptuje ich zapachu.
- Tomasz boi się przebranych ludzi, nie chodzi na festyny, do teatru czy do kina.

Tomasz chodzi do drugiej klasy Liceum Ogólnokształcącego

- Objęty jest **kształceniem specjalnym** na mocy **orzeczenia** wydanego przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną
- W szkole uczestniczy w **zajęciach rewalidacyjnych** oraz wynikających z pomocy psychologiczno – pedagogicznej 3h w tygodniu
  - rewalidacja – terapia autyzmu- 60 min**
  - zajęcia rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne w grupie- 45 min**
  - zajęcia terapeutyczne z psychologiem – 45 min**
- Przygotowano **indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny** (psycholog, wychowawca, mama Tomasza) gdzie opisano z jakie dostosowania proponuje się na konkretnych przedmiotach
- Tomasz korzysta z możliwości **zwolnienia z edukacji drugiego języka** (na podstawie opinii ze szkoły)

- W trakcie trwania roku szkolnego zaobserwowano duże problemy z edukacją fizyki, dlatego w drugim semestrze uczeń będzie miał zajęcia z fizyki indywidualnie z nauczycielem.

Zapis z orzeczenia

W sytuacji istotnych trudności w opanowywaniu treści programowych z wybranych przedmiotów, wskazana jest realizacja powyższych zajęć edukacyjnych indywidualnie

Kształcenie ucznia z zespołem Aspergera

W systemie oświaty **autyzm (w tym zespół Aspergera)** jest uznany za niepełnosprawność wymagającą **specjalnej** organizacji nauki i metod pracy.

Kształcenie uczniów z autyzmem może być organizowane w:

- szkołach ogólnodostępnych,
- szkołach i oddziałach integracyjnych,
- szkołach i oddziałach specjalnych.

Orzeczenie jako podstawa

- Edukacja ucznia z autyzmem powinna być zorganizowana na podstawie **orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego** wydanego przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
- Orzeczenie wydawane jest na wniosek rodziców lub pełnoletniego ucznia.

DYREKTOR SZKOŁY

www.pomocidzialna.pl

Za właściwą **organizację** pomocy psychologiczno - pedagogicznej w szkole, w tym za realizację zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego odpowiada

dyrektor szkoły/placówki

Organizacja warunków nauki dla ucznia z autyzmem

Uczniowi z autyzmem mającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego należy zapewnić:

- realizację **zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, czyli najkorzystniejsze dla dziecka formy kształcenia**, formy stymulacji i terapii – np. kształcenie w oddziale integracyjnym, terapię psychologiczną, stymulowanie rozwoju poznawczego i emocjonalno-społecznego itp.

Zadaniem dyrektora jest

- umożliwić integrację ze środowiskiem rówieśniczym, czyli udział w życiu klasy, uroczystościach szkolnych,
- kształtowanie atmosfery akceptacji i tolerancji;
- pomoc rodzicom/prawnym opiekunom w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych do wspierania ucznia w rozwoju, czyli warsztaty, zajęcia psychoedukacyjne, instruktaż, jak pracować z dzieckiem itp.
- współpraca w realizacji indywidualnego programu edukacji i terapii
- **zatrudnienie specjalistów w szkole**

Zadaniem specjalistów i nauczycieli jest:

- **rozpoznanie potrzeb** edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia z autyzmem – np. pedagog lub wychowawca **poprzez analizę orzeczeń** poradni psychologiczno-pedagogicznej
- **współorganizowanie zajęć edukacyjnych i pracy wychowawczej** – np. realizacja zadań wynikających z dostosowania programu wychowawczego lub innych zadań szkoły określonych w planie pracy na określony rok szkolny z uczniem, w tym wybór lub opracowanie programu nauczania

- **dostosowanie** realizacji programu nauczania, programu wychowawczego i profilaktyki do indywidualnych potrzeb ucznia
- opracowanie i realizacja **indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego** określającego zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz rodzaj zajęć rewalidacyjnych, odpowiednio do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia (wspólne z nauczycielami prowadzącymi zajęcia).

Ponadto obowiązkiem nauczyciela specjalisty jest:

- uczestniczenie w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli, jako nauczyciel współorganizujący kształcenie
- **prowadzenie zajęć rewalidacyjnych**
- udzielanie pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne w doborze metod pracy z uczniem
- prowadzenie lub organizacja różnego rodzaju form pomocy pedagogicznej i psychologicznej dla dziecka i jego rodziny.

**Na podstawie orzeczenia o
potrzebie kształcenia
specjalnego**

Przy współudziale rodziców

IPET

**Z możliwością udziału
specjalisty z PPP (na wniosek
Dyr. Szkoły), lekarza, specjalisty
(na wniosek rodzica)**

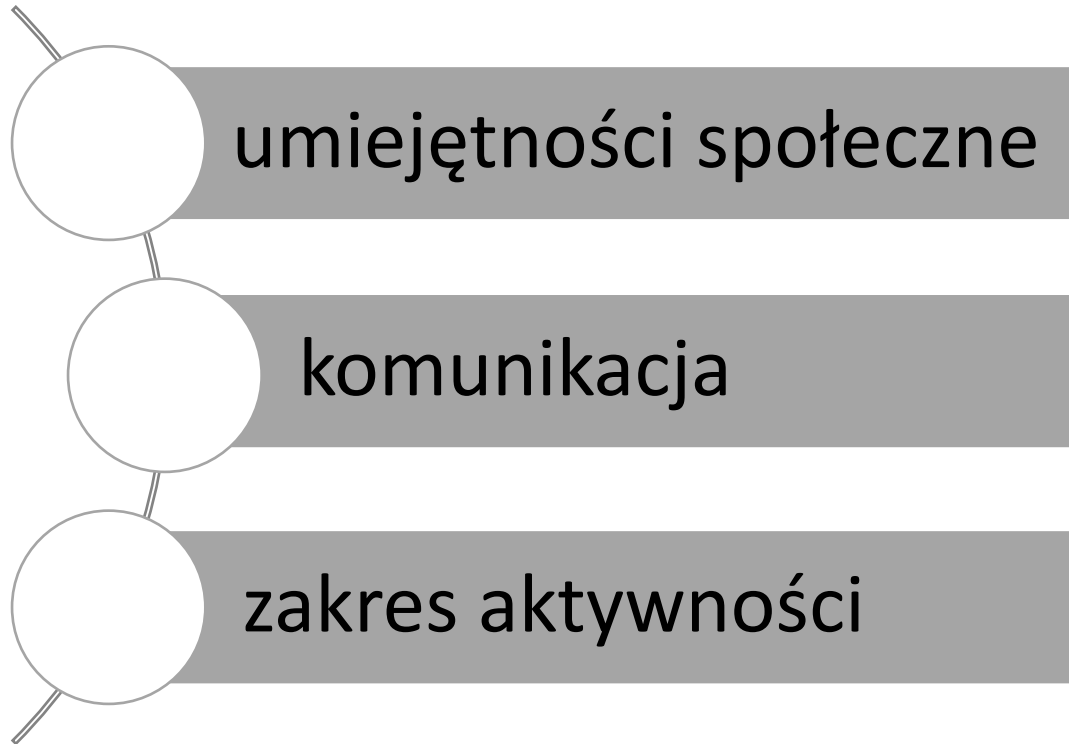
**do 30.09 lub do 30 dni od
otrzymania orzeczenia**

IPET w szczególności powinien zawierać:

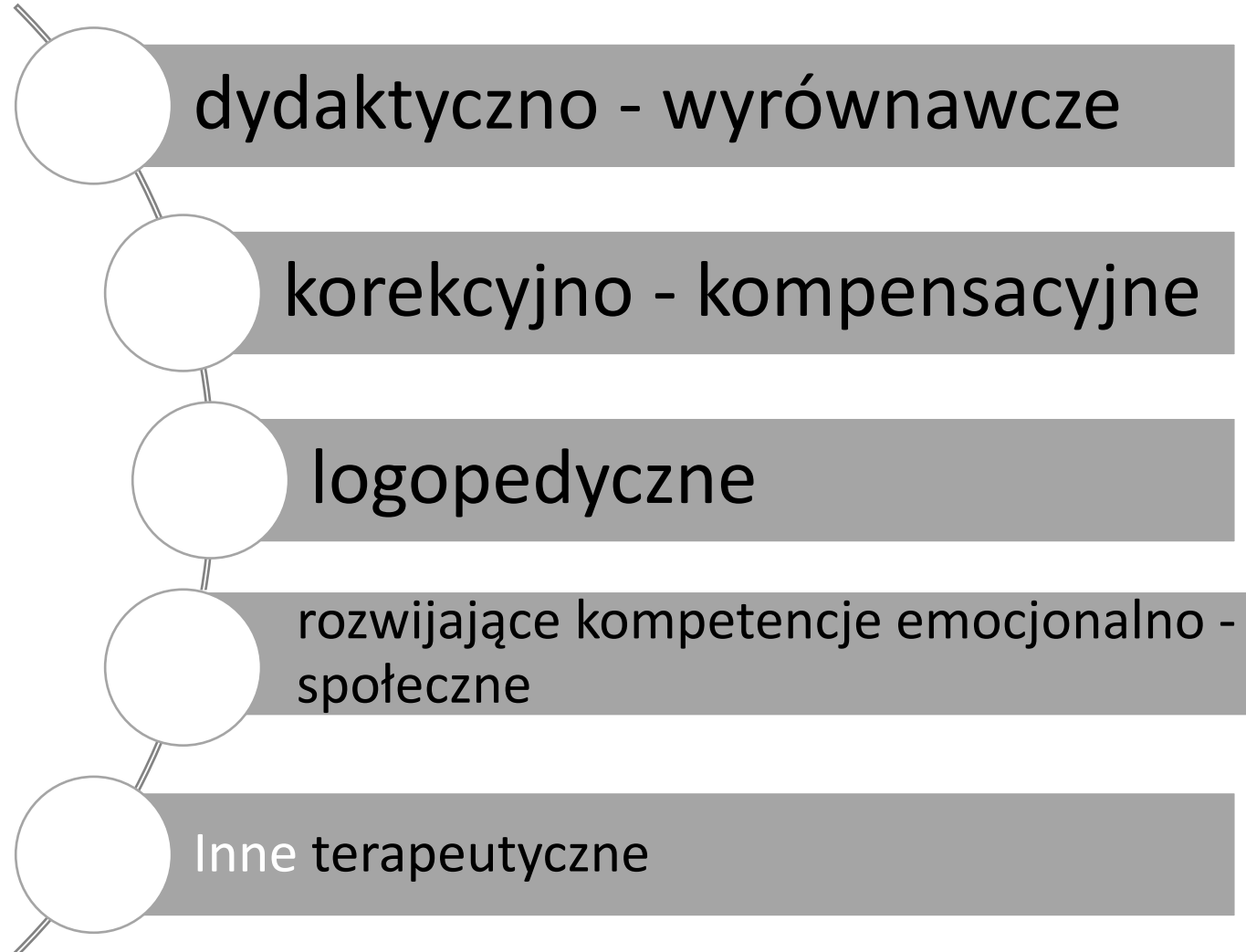
- zakres dostosowań i wymagań edukacyjnych, metody i formy pracy z uczniem,
- zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów (tu: **zakres wsparcia nauczyciela specjalisty/ pomocy nauczyciela, wymiar godzinowy, zakres podejmowanych wobec dziecka działań**),
- **zajęcia rewalidacyjne,**
- **formy i zakres pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wraz z określeniem rodzaju zajęć i ich wymiaru godzinowego,**
- działania wspierające rodziców ucznia, zakres współpracy z rodzicami i innymi podmiotami (np. poradniami psych-ped),

Zajęcia rewalidacyjne a pomoc psychologiczno - pedagogiczna

Rewalidacja – terapia autyzmu

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

 Eksportuj plik PDF

Adobe Acrobat Pro DC
Konwertuj pliki PDF na dokumenty programu Word lub Excel Online

[Więcej informacji](#)

 Utwórz plik PDF

 Edytuj plik PDF

 Skomentuj

 Połącz pliki

 Wypełnij i podpisz

 Więcej narzędzi

Zapisuj i udostępniaj pliki w Document Cloud

[Więcej informacji](#)

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem

ul. Słowackiego 54/56

tel. tel. 61 639 76 66
ppp1poznan@wp.pl

- Konsultacje w małym gronie dotyczące konkretnych uczniów, za zgodą i często przy obecności rodziców
- Szkolenia rady pedagogicznej
- Konsultacje kryzysowe
- Konsultacje dotyczące tworzonych IPETów dla uczniów z zespołem Aspergera

Dziękuję za uwagę